

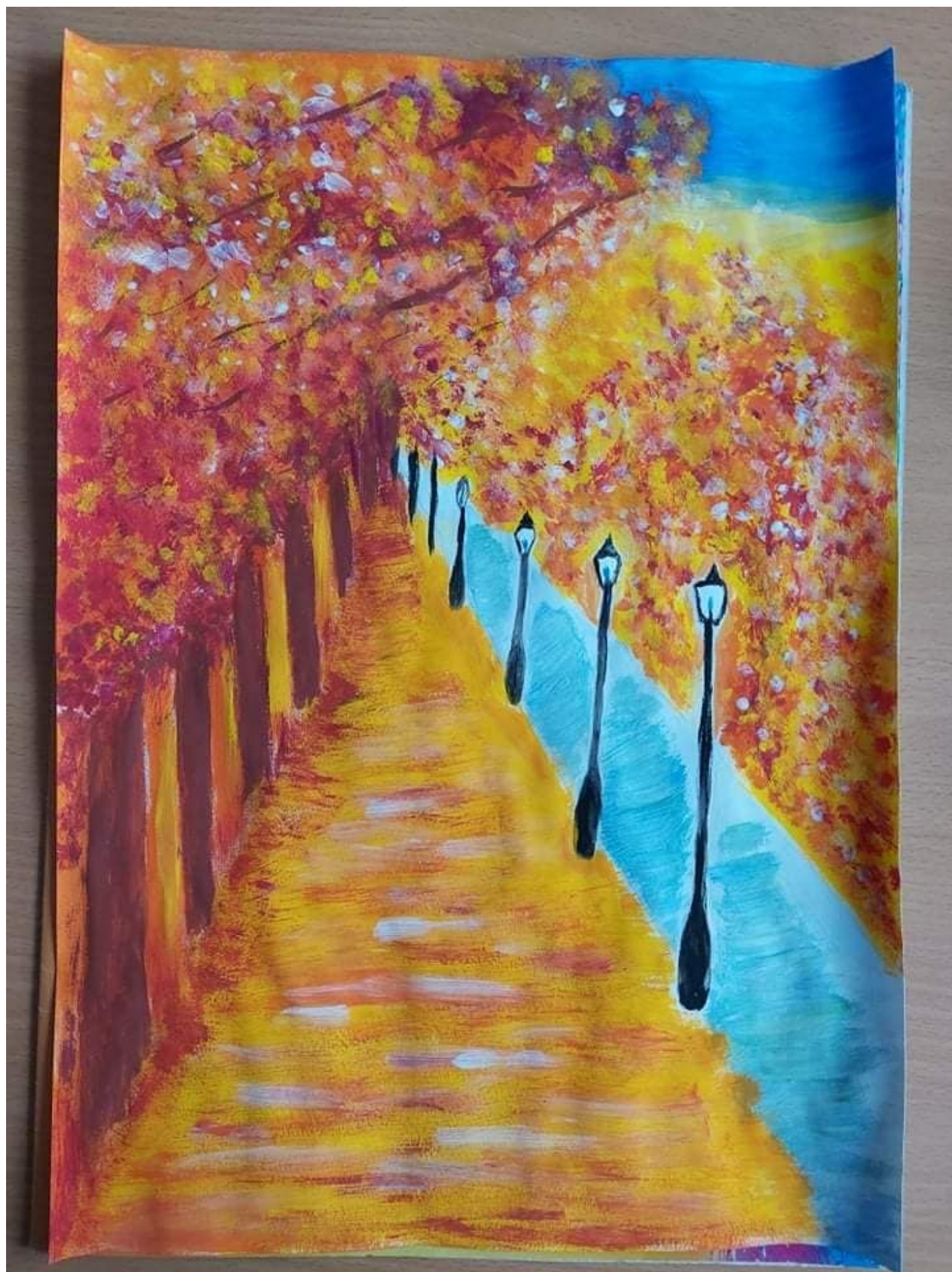
Amna Dervišagić

18.06.2025. 11:26

Pogledano: 58 puta

SIKTER

Kako dići glavu? Kako obični ljudi, nekada i antitalenti za pjevanje, da savladaju strah i podrže potencijal grupnog pjevanja u svojim životima?

U borbi za normu mnogi nastavnici širom BiH prisiljeni su predavati predmete za koje nisu stručni i to na određen vremenski period, do raspisivanja konkursa, jer škola u kojoj rade nema nastavnike za određene oblasti, a to su najčešće predmeti sa malim sedmičnim fondom časova poput muzičke i likovne kulture, latinskog jezika, psihologije. Ukoliko se na konkurs ne javi stručan i kvalifikovan kadar - posao nastavlja raditi taj nestručan nastavnik kako bi nastava ostala popunjena, sve po principu Haj' i ti Alija nek' je više vojske!

Tako sam početkom decembra postala i profesorica/**predavačica muzičke kulture i latinskog jezika**. Iako još uvijek nisam bila spremna biti plaćeni uništavač znanja, muzičku kulturu sam ipak prihvatila, jer sam cijeli život bila članica horova, okteta, folklornih grupa, te imam određeno znanje iz historije muzike. S druge strane - iako u društvu postoji predrasuda da muzička kultura u životu jednog gimnazijalca ne predstavlja bitan predmet, ili da je čak suvišna disciplina, lično sam (postala) svjesna činjenice da među nastavnim kadrom posebno mjesto zauzimaju upravo nastavnici kreativnih disciplina koje formiraju kulturnu pismenost učenika, a među njima je i nastavnik muzičke kulture! Toj osobi je obično povjerena odgovornost da oblikuje muzičke ukuse i interesovanja djece. To je osoba koja mora objasniti koja sredstva muzičkog izražavanja je koristio Beethoveen, šta je mjuzikl i opereta, pričati kako je živio J. S. Bach, Beethoven, Chopin, List... I tako sam se odjednom našla u dobrom društvu.

Nastava muzičke kulture do mog dolaska, prema svjedočenju djece, sastojala se od "referata" koje su učenici i učenice pisali i njihovih čitanja zadaća. Odmah na prvom času sam odlučila unijeti neke promjene jer - baš uvijek moram "mimo svijeta".

Prvi čas (**i prvu bruku!**) sam imala u prvom razredu kada sam im pustila Spring Waltz za koji sam mislila da je Chopinov, jer tako piše na internetu i jer sam od prijateljice mailom dobila [video](#).

Kasnije sam shvatila da je ime Chopin u naslovu vjerovatno posveta tom velikom pijanisti i kompozitoru o čijem životu smo pričali na početku časa.

"Spring Waltz" je izgleda napisao francuski pijanist Paul de Senneville, a pravo mu je ime Mariage d'amour ili Brak iz ljubavi (ups!).

Kako god, zamolila sam učenike i učenice da zažmire i kažu kako su doživjeli ovu muziku. Neki su bili tužni, neki su se opustili, a neki su se - **dosađivali**.

Svi su mi bili jednako važni. I oni kojima je muzika probudila ili osvijestila tugu, i oni kojima je uz ovo bilo dosadno. Zato sam ih, kao drugu fazu slušanja, zamolila da nacrtaju šta osjećaju uz ovo djelo. Bilo je tu balerina, proljeća, narančastih boja jeseni, slapova vode...

Na kraju časa sam predložila da oni biraju muziku. Kasnije se ispostavilo da - bolje da nisam!

Stalno sam bila svjesna da i sada treba da budem kreativna osoba sa vrlo razvijenom općom kulturom, sposobna da na pristojnom nivou govorim, ne samo o klasičnoj muzici, već i o

popularnim trendovima poput Helikoptera (Pjesma bh. turbo-folkera Fadila Fazlije koja je u to vrijeme postala apsolutni hit na TikToku) i da o njima govorim profesionalno i sadržajno, a ne kritički.

Svejedno sam se užasnula shvativši da većina učenika zna pjesmu **Sikter!!!** Da dižu ruke i padaju u merak, u sekundi "zalome".

Nemoćna stojim, gledam i slušam raspjevanu gomilu djece i razmišljam da li se oni zezaju, ili stvarno uživaju u taktovima pjesme:

Sikter, sikter, sikter, sikter

Svako bi da ima ovo lepo lice u oblaku dima

Vidim da me gledaš

A ja čašu digla

Ti bi noćas da za tebe igram

Evo sijam kao suvo zlato

Da partijam hoću, e baš zato

Da ti budem kao so na ranu

Jer ja imam samo jednu manu

Druge ti se nude

I sve što ti bude, s' njima nek ti bude

A ja luda mala

Sve pare za taxi na muziku sam dala.

Kad se *sikter-euforija* malo smirila, pitam ih da li znaju šta je flash mob?

Pojma nemaju.

Objasnila sam im da se radi o performansu u kojem se skupina ljudi kao iznenada sastaje na dogovorenom mjestu, izvedu neobičan i, naizgled, besmisleni muzički ili plesni performans u kratkom vremenu, a zatim se razidu, te da je cilj obično zabava, satira ili umjetnički performans. Flash mobovi su, nastavljam, neprocjenjivi događaji koji izazivaju mnogo emocija kod učesnika i gledalaca i zato se događaj snima od početka do kraja, zatim se digitalno dokumentira. Na taj

način svako može zauvijek čuvati uspomenu. Nakon što se prikupe najbolje fotografije i video zapisi, podijele se na mreži da svijet uživa!

Sva u žaru ideje spomenem im kako sam panirala, uz dozvolu nadležnih, postavku jednog flash moba u školi, (čak sam odredila i pjesmu Bela Ciao) ili nekom trgovačkom centru u Bosanskoj Krupi! Čekam reakciju, njihove ideje za pjesme, svirku, ples... **ali dobijam jedan veliki - sikter!**

Neki su mi čak rekli da bi ljudi možda pozvali policiju ili hitnu službu...

Drugi čas je, već su me prihvatili kao predavača i pripremili su muzičke želje. Može, ali samo uz vaše pjevanje i bez Čanki, cajki i sikteruša, kažem.

Odabraše Dinu Merlina i Sve je laž. Zapjevaše! Gledam ih - glave pognute, glasove jedva puštaju. Šta je sad ovo???

Kakvo je to pjevanje, kao da ste bakice u crkvi koje šapuću ponizne tihe brojanice, skoro pa vas treba poškropiti svetom vodicom, kažem. Smiju se, znaju problem.

Kažu, profesorice, treba da dođete na odmoru da nas vidite kako pjevamo! Kada ih ne sluša profesor - nema stida i pognute glave!

Kako dići glavu? Kako mi obični ljudi, nekada i antitalenti za pjevanje, da savladamo strah i podržimo potencijal grupnog pjevanja u našim životima?

Kažem im koga briga jeste li vi Ella Fitzgerald ili ne? Leonarda Cohena sigurno nije bilo briga - dao je svoje pjesme uprkos tome što ima prilično neobičan glas i ima milionske preglede na youtube. Pitam ih da li znaju koliko je važno i dobro pjevati zajedno, makar kao bakice u crkvi, makar pognute glave ili dernjati se uz **sikter?**

Kažu da nisu razmišljale, ali se osjećaju lijepo.

Zašto se osjećaju lijepo? Daniel Levitin, profesor psihologije na Sveučilištu McGill i autor knjige **his is Your Brain on Music** (Tvoj mozak u muzici), kaže da grupno pjevanje nije dobro samo za dušu, već je dobro i za tijelo.

Analizirajući promjene u moždanoj aktivnosti ljudi kada zajedno pjevaju došao je do zaključka da su osjećaj pripadnosti i poboljšanje raspoloženja biološki ukorijenjeni i isplivaju na površinu zajedničkim pjevanjem. Levitin ukazuje na mnoštvo neuroloških istraživanja koja sugerišu da naš mozak oslobađa hemikaliju dobrog raspoloženja koja je uključena u društveno povezivanje i vjeruje se da potiče osjećaj zajedništva i prijateljstva koji proizlazi iz zajedničkog pjevanja. Grupno pjevanje, drugim riječima, jača zajednicu. Kako Levitin objašnjava - iscjeliteljski potencijal pjevanja dijelom je posljedica dubokog disanja koje povećava količinu oksigenirane krvi koja juri u mozak.

Osjećamo se dobro nakon dubokog disanja, a pjevajući upravo to radimo.

Stiglo je i pitanje **zašto pjevanje pod tušem uvijek ljepše zvuči? :D**

Ispostavilo se da postoji svojevrsni naučni dokaz da, se dok se tuširamo, zbog tople vode koja klizi niz leđa, oslobađamo svih životnih briga, pa čak i jedinice iz hemije, te se osjećamo opušteno i sretno. Mozak otpušta hormon dobrog osjećaja, **dopamin**, koji smiruje živce i podiže raspoloženje. Što se tiče pjevačkog dijela – doslovno je u ljudskoj prirodi pjevati kad želimo osloboditi emociju. Otvaranje naših glasnica pomaže u smanjenju stresa, jačanju funkcije pluća, pa čak i poboljšanju pamćenja. S akustične strane postoji nekoliko ključnih sastojaka koji su nam potrebni za stvaranje savršene akustike, a tuš-kabina ih ima sve, prije svega materijal zidova - pločice u kupatilu baš i ne upijaju zvuk, pa kad pjevamo glas poskakuje po kabini i zvuči snažnije.

Na kraju je jedna učenica poželjela da prepriča život kompozitora **Felixa Mendelssohna** i misteriozni uzrok njegove smrti. Zanimljivo joj je bilo i da je i njegova sestra Fanny pokazivala slične simptome prije svoje smrti u dobi od 42 godine, a njegov djed Moses i oba njegova roditelja umrli su na sličan način (nakon više srčanih napada Mendelssohn umire u trideset i osmoj godini života, samo šest mjeseci nakon smrti sestre Fanny). Predložila sam joj da napiše triler priču na tu temu, ali je izrazila želju da istraži stvarne historijske detalje o događaju. Zato sam joj poslala linkove radova i arhivu starih novina stvarnih događaja. I čekam sljedeći sat, da vidim šta je otkrila.

Tako je došao na red i Bob Dylana (pa me kolega pitao, *Amna, po kojem ti planu i programu predaješ muzičko?*).

13, aprila 2022.

Na času muzičke kulture u II1, spojili smo književnost i muziku, te izdvojili nekoliko najljepših stihova nobelovca, muzičara, Boba Dylana koji je za ceremoniju dodjele nagrade uputio sljedeće riječi:

"...mogu vam reći da je teže svirati za 50 ljudi, jer masa od 50000 ljudi ima jedinstvenu personu, za razliku od ovih 50. Svaka osoba ima svoj individualni, odvojeni identitet, svijet unutar samog sebe, mogu jasnije pojmiti stvari. Na kušnji su i tvoja iskrenost i njen odnos sa vlastitim talentom.

No, nikada se nisam upitao jesu li moje pjesme književnost. Stoga, zaista zahvaljujem Švedskoj akademiji i na tome što su odvojili vrijeme da uopće razmotre to pitanje, a konačno i na tome što su došli do tako predivnog zaključka.."

Bob Dylan

Nisam odustala. Vjerujem da oko mene postoje bića koja su jednako luda da vjeruju da mogu promijeniti svijet i to i čine!

Bez obzira na *plan i program...*

"Pa, uredu je, ako živiš životom
koji ti se sviđa,"

-Bob Dylan

~End of the
Line~

Istraživanje i stvaranje

Aktivnosti sa učenicima

Razvoj govora, komunikacije i stvaralaštva

Umjetnost i nauka

Collections

Odgojne strategije

Učenje otkrivanjem

Autorski tekstovi